

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/62/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200203
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1224200203.6

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, dieťa rodičov: matky D. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. E. XXXX/XX, A. a otca F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX, t.č. bytom D. XX, F., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.05.2024 sa matka maloletej domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil stretávanie matky s maloletou tak, že matka je oprávnená sa s maloletou stretávať každý týždeň tak, že maloletú vyzdvihne zo školy a vezme ju na krúžok tanečnej a každý druhý týždeň od soboty 9.00 hod. do nedele 19.00 hod.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila matka tým, že jej otec obmedzuje styk s maloletou dcérou napriek tomu, že má rozhodnutie súdu, na základe ktorého môže navštevovať maloletú niekoľko krát do týždňa. Má záujem o znovunadobudnutie vzťahu s dcérou. Chce viesť riadny život, a preto žiada súd o vydanie neodkladného opatrenia, na základe ktorého jej umožní otec styk s dcérou. Pred pár mesiacmi podávala návrh na striedavú starostlivosť, ale kým súd rozhodne, má záujem vidieť svoju dcéru. Po prepustení z trestu odňatia slobody (12.01.2021-16.11.2023) si hneď do mesiaca našla prácu a je zárobkovo činná. Tiež podstupuje pravidelné kontroly v centre pre drogovu závislosť. Otec ju pred ich dcérou očierňuje a ohovára ju. Jej vzťah s dcérou je z dôvodu dlhodobého odlúčenia oslabený a otec maloletej ho znemožňuje napraviť. Čo sa týka zverenia, má záujem o striedavú starostlivosť. V rodičovskom dome, kde žije so svojím otcom, by mala maloletá zabezpečený stabilný domov. To otec maloletej nevie poskytnúť, nakoľko sa niekoľkokrát s maloletou sťahovali a to nie je vhodné pre psychický stav maloletej. K návrhu priložila dohodu o pracovnej činnosti matky na dobu určitú (10 hodín týždenne) a čestné prehlásenie svojho otca D. D., kde vyhlásil, že matka s maloletou môžu bývať v jeho domácnosti.

3. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

9. Neodkladné opatrenie je svojím charakterom výnimočným prostriedkom súdnej ochrany smerujúcim k úprave pomerov a umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

10. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

11. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine). Medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča (Uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 379/2010).

12. Neodkladné opatrenie v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti je namieste vtedy, ak riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je bezprostredne ohrozená jeho výživa alebo výchova, ak musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne ide o iné dôležité záujmy maloletého, ktoré vyžadujú okamžitý zásah súdu.

13. Zo spisu vedeného tunajším súdom o maloletej bolo zistené, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 9P/125/2017-208 zo dňa 04.12.2018, právoplatného dňa 23.02.2019 zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100 Eur mesačne k rukám otca. Zároveň bol upravený styk maloletej a matky tak, že matka má právo stretávať sa s maloletou každý týždeň v utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry kalendárny týždeň v roku v sobotu a v nedeľu od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti otca maloletej v mieste bydliska otca maloletej s tým, že otec je povinný maloletú na stretnutie s matkou riadne pripraviť a umožniť jej stretnutie s maloletou.

14. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že prebieha na súde konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a to na návrh matky aj otca. Súd konania o návrhoch rodičov spojil na spoločné konanie. Matka sa svojím návrhom zo dňa 22.01.2024 domáha zverenia

maloletej do striedavej osobnej starostlivosti. Vo svojom návrhu uviedla, že vyšla z výkonu trestu a začala žiť usporiadaný život – chodí na „hraničnú“, je zamestnaná, platí výživné. Mysleli si, že tomu dajú s otcom ešte šancu, nech má maloletá usporiadanú rodinu, ale nefunguje to. Komunikácia a stretávanie s maloletou je problematická z dôvodu nezájmu otca. Nie je podľa nej normálne, aby s maloletou trávila dve hodiny denne, keď sa s otcom nepohodnú a aby maloletá netrávila čas so starým otcom (otcom matky) a s tetou matky, ktorým tiež na maloletej záleží.

15. Otec sa svojím návrhom zo dňa 16.05.2024 domáha zmeny úpravy styku a zvýšenia výživného. Vo svojom návrhu uviedol, že v roku 2019 mu bola dcéra zverená do starostlivosti, matku prepustili v novembri 2023 z výkonu trestu. Po prepustení matky chceli začať žiť ako rodina, no krátko po tom prišli prvé problémy. Matka sa stále snaží vyvolávať konflikty, čo viedlo k tomu, že maloletá sa odmietla s matkou stretnúť. Otec sa snaží situáciu riešiť. Matkine správanie narúša každodenný život ich domácnosti a ovplyvňuje zdravý vývoj maloletej. Maloletá je v stave, že matku nechce vidieť, nič o nej počuť a vyjadruje sa o nej negatívne. Situáciu sa otec pokúšal riešiť cez sociálny úrad. Zvýšenie výživného nechal na úvahe súdu. K návrhu doložil záznam o podaní oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu zo dňa 20.04.2024 voči matke maloletej z dôvodu agresívneho správania matky maloletej.

16. Rodičia maloletej sa dostavili dňa 04.06.2024 na súd vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na informatívne stretnutie v rámci tzv. „Cochemskej praxe“, na ktorom neprišlo k uzavretiu rodičovskej dohody. Matka uviedla, že 16. novembra 2023 bola prepustená z výkonu trestu odňatia slobody, je zamestnaná. Trvala na striedavej osobnej starostlivosti aj na podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Od decembra 2023 sa stretávala s maloletou pravidelne podľa toho, ako pracovala. Stretnutia prebiehali za prítomnosti otca aj bez jeho prítomnosti, s prespatím, len keď matka prespala v domácnosti otca. Výživné si matka k maloletej plní pravidelne, ak je potrebné prispieva aj navyše. Otec na stretnutí uviedol, že maloletá sa odmieta stretávať s matkou, preto nevie, ako by mal byť styk upravený. Maloletú na stretávanie s matkou motivuje, nechce brániť maloletej v styku s matkou, ale maloletá stretnutia odmieta. Otec mal dohodnuté stretnutie maloletej u psychologičky na referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky. Obaja rodičia súhlasili s absolvovaním psychologického poradenstva.

17. Podľa lustrácie v registri priestupkov má matka spolu 5 záznamov v registri priestupkov z toho posledný zo dňa 04.05.2024 za jazdu pod vplyvom alkoholu, za čo bola matke uložená pokuta 350 Eur a zákaz činnosti.

18. Podľa lustrácie v registri trestov má matka 2 záznamy, podľa ktorých bola matka odsúdená rozsudkom OS Bratislava IV zo dňa 28.09.2017 sp.zn. 3T 77/2017 za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 a 2 Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody podmienene na 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky do 29.09.2020 s probačným dohľadom a zákazom požívania alkoholických nápojov a omamných látok a povinnosťou podrobiť sa psychoterapii. Dňa 04.11.2020 bol matke nariadený výkon trestu, pričom k vykonaniu trestu došlo dňa 16.11.2023 a k vykonaniu ochranného protitoxikomanického ambulantného liečenia dňa 05.04.2024. Matka bola ďalej odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Malacky zo dňa 18.12.2019 sp.zn. 1T 137/2019 za trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne na 4 mesiace v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. K vykonaniu trestu došlo dňa 03.11.2020.

19. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu, priebehom informatívneho stretnutia rodičov a vykonanom dokazovaní v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný pre absenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Neodkladné opatrenie je výnimočným inštitútom a slúži na riešenie situácií, ktoré skutočne neznesú odklad a nemá sa ním obchádzať či nahrádzať konanie vo veci samej.

20. V uvedenom prípade je styk matky a maloletej upravený právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím, matka má súdom určené termíny, kedy sa môže s maloletou stretávať (utorok a štvrtok po 2 hodiny a každý druhý víkend v sobotu a nedeľu po 3 hodiny), a to za prítomnosti otca. Aj keď je aktuálna úprava styku matky s maloletou obmedzená prítomnosťou otca, pričom upravený rozsah styku maloletej s matkou je pomerne úzky, súd nevidí dostatočný dôvod zasahovať do aktuálnej úpravy styku

matky s maloletou neodkladným opatrením. Vzhľadom na minulosť matky, ktorá vyplýva z jej registra trestov či z registra priestupkov matky (jazda pod vplyvom alkoholu po prepustení z výkonu trestu) ako aj s ohľadom na skutočnosti uvádzané oboma rodičmi, je pre rozhodnutie o zmene aktuálnej úpravy styku či zmene starostlivosti o maloletú nevyhnutné vykonať riadne dokazovanie, na čo nie je priestor v rámci rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení. V rámci dokazovania vo veci samej súd vyhodnotí dôvody odmietania styku s matkou zo strany maloletej a posúdi rodičovské kompetencie oboch rodičov a až následne bude možné vyhodnotiť, aká forma starostlivosti či úpravy styku je v najlepšom záujme maloletej.

21. Rodičom bolo za účelom riešenia vzniknutej situácie ponúknuté psychologické poradenstvo na referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Malacky s čím obaja rodičia súhlasili. Súd apeluje na rodičov, aby poradenstvo, ktoré im bolo ponúknuté riadne absolvovali, boli spolupracujúci, nevyvolávali konfliktné situácie, ktoré zaťažujú najmä maloletú, rešpektovali prežívanie maloletej (neboli nátlakoví) a pokúsili sa každú situáciu riešiť racionálne a rodičovskou dohodou. Rodičovská dohoda je najlepším nástrojom na usporiadanie a stabilizovanie rodinných pomerov vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Dieťa nemôže byť rukojemníkom sporov medzi rodičmi a žiaden z rodičov nemôže presadzovať svoje želania bez ohľadu na záujem maloletej. Prvoradou povinnosťou rodičov je konať v najlepšom záujme ich maloletého dieťaťa a tento uprednostniť pred svojimi osobnými záujmami. Obaja rodičia sú povinní zabezpečiť, aby ich maloletá dcéra vyrastala v pokojnom, láskyplnom a bezpečnom prostredí a obaja nesú po každej stránke plnú zodpovednosť za jej zdravý psychický a fyzický vývin.

22. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže súd nezistil skutočnosti odôvodňujúce potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd posudzoval len či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej. V konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej súd rozhodne na základe riadne vykonaného dokazovania, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.